

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Helge Moe Spildejerde
Postboks 8004
0030 Oslo

FØRNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
05 JUNI 2007
ARKIVKODE:
SAKSNR. 200701261-30

Deres ref.:

Vår ref.: 2007/488 - 2
AA-AAP SIHE 254.0

Saksbeh.: Sigrid Helleland

Dato: 04.06.2007

■ Høring - forslag til retningslinjer for varslingsrutiner i statstjenesten

Vi viser til brev av 9. mai 2007 og oversender innspill fra Konkurransetilsynet på "Høring – forslag til retningslinjer for varslingsrutiner i statstjenesten".

Det er viktig både for samfunnet og for den enkelte virksomhet at det legges bedre til rette for varslingsrutiner av kritikkverdige forhold i statlige virksomheter. For å få dette til trengs det gode retningslinjer og klare varslingsrutiner.

Konkurransetilsynet har følgende merknader til spørsmålene som stilles i høringsbrevet:

1) Forholdet mellom yringsfrihet, lojalitetsplikt og retten til varslingsrutiner er ikke problematisert i retningslinjene. Er det behov for å redegjøre fyllestgjørende for dette i retningslinjene, i tilfelle hvorfor?

Dette forholdet tas opp både i forordet (s. 3) og i selve retningslinjene (s. 5). Det ville være hensiktsmessig at det som står i forordet tas inn i selve retningslinjene.

Selv om det kunne være positivt å synliggjøre sammenhengen mellom ulike lover og rettsprinsipp, vil det være for omfattende med en fyllestgjørende redegjørelse i selve retningslinjene. Det bør være tilstrekkelig å tydeliggjøre forholdet mellom dem. Det ville imidlertid være nyttig med et vedlegg til retningslinjene med henvisninger til aktuell litteratur.

2) Retningslinjene behandler i liten utstrekning omfanget av arbeidstakernes generelle yringsfrihet. Er det, etter høringsinstansenes oppfatning, behov for å utdype noe mer om den generelle yringsfriheten som grunnlag for retten til varslingsrutiner?

Det skulle ikke være behov for dette i selve retningslinjene. Se imidlertid pkt. 1 der det foreslås et vedlegg med litteraturhenvisninger.

3) Retningslinjene er innrettet mot ansatte. Bør retningslinjene også åpne for at andre som er i kontakt med forvaltningsorganer kan varsle, for eksempel konsulenter, hospitanter, traineer, de som inngir tilbud og eventuelt andre som ikke har et arbeidsforhold til virksomheten?

Av allmennpreventive grunner bør retningslinjene åpne for at også andre som er i kontakt med virksomheten kan benytte virksomhetens varslingsrutiner. Det primære fokus i retningslinjene bør likevel være på ansatte.

4) Retningslinjene kommer bare indirekte inn på ansattes varslingsplikt. Ansattes rapporteringsplikt er generelt omtalt i "Etske retningslinjer for statstjenesten". Anser høringsinstansene at det bør nedtegnes noe mer generelt om varslingsplikten i retningslinjene her, for eksempel om forholdet til arbeidsmiljøloven § 2-3 nr d om trakassering?

Det er nyttig og opplysende at også disse retningslinjene eksplisitt omtaler ansattes varslingsplikt overfor kritikkverdige forhold.

5) FAD har ikke gitt noen nærmere angivelse av hva et varsel bør inneholde. Er det ønskelig at retningslinjene sier noe konkret om dette, og hva bør i tilfelle være med?

Det kan være til god hjelp for virksomhetene dersom FAD på overordnet nivå angir hva et standard varsel bør inneholde. En slik standard kan bidra til at virksomhetene eller den det varsles til får nødvendig informasjon til å kunne gå videre med saken. En slik standard kan for eksempel inneholde opplysninger om:

- Navn på varsler (gjelder ikke for anonym varsling)
- Avdelingstilhørighet for den som varsler (gjelder ikke for anonym varsling)
- Hvilket forhold det varsles om
- Impliserte parter
- Kort historikk om saken
- Forbedrings-/endringstiltak som eventuelt er utprøvd
- Om varsling i samme sak er forsøkt rettet til annen instans

I tillegg er det en del andre forhold som kan være av betydning, eksempelvis informasjon om subjektive forhold.

6) Har høringsinstansene noe syn på anonym varsling? Hvor langt bør retningslinjene gå i eventuelt å gi saksbehandlingsregler for anonym varsling? Bør det omtales nærmere i rutineene forholdet mellom varsling til tillitsvalgt og anonymitet?

Vi ser en rekke problemstillinger knyttet til anonym varsling bl.a. kan det innebære store utfordringer for virksomheten for sørge for en tilfredsstillende oppfølging av saken. Fordi anonym varsling er problematisk ønsker vi at det i større grad fokuseres på beskyttelse/vern av den som varsler og høy grad av fortrolighet fra de som mottar og behandler varselet.

Retningslinjene bør inneholde saksbehandlingsrutiner slik at alle typer varsler blir fulgt opp og behandlet uansett hvem som varsler og i hvilken sak. Dette innebærer også større grad av forutsigbarhet for den som varsler.

Med hilsen

Sigrid Helleland (e.f.)
seniorrådgiver

May Beate Hauge
førstekonsulent